**Отговори**

От Милена Николова Гамозова – Прокурор в Апелативна прокуратура – Варна

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕ...
Дата
15-10-2026

Уважаеми адв. Николов,

Представям отговори на въпросите на Сдружение „Съюз на българските адвокати“, както следва:

**Въпрос 1:** Как ще подобрите прозрачността, ефективността и законосъобразността на работата на комисиите по професионална етика?

Отговор: Повишаването на законосъобразността изисква дейността на Етичните комисии да бъде изведена от равнището на формалното, шаблонно администриране и насочена към реална превенция на нарушенията. За целта ВСС трябва да наложи единна методология и обективни данни при изготвянето на етичните становища за конкурсите, което напълно ще изключи субективизма при кариерното израстване.

**Въпрос 2:** Как ще подобрите прозрачността и контрола върху прилагането на принципа на случайното разпределение по чл. 9 от ЗСВ?

Отговор: В концепцията съм развила идеи, свързани с прозрачността и контрола при прилагането на принципа на случайното разпределение, чрез свързване на данните от Единната информационна система със системата за случаен избор, което да се извърши под надзора на експерти, за да се гарантира обективността на процеса.

**Въпрос 3:** Как ще гарантирате, че решенията на Колегията няма да се предопределят от главния прокурор и ще гласувате ли против немотивирани предложения?

Отговор: Независимостта на моя глас е гарантирана от личния ми морал и факт, че идвам от позицията на редови прокурор без ръководни обвързаности. Ще изисквам всяко предложение да бъде мотивирано, защото това е критерий за прозрачност.

**Въпрос 4:** Каква процедура ще подкрепите при избора на главен прокурор през 2027 г. и по какви критерии ще гласувате?

Ще подкрепя максимално открита процедура с публично изслушване, писмени въпроси от граждански организации и задължително публикуване на мотивите на всеки член на ВСС. Критериите за избор съм посочила в отговорите

на въпрос 2 на прокурор Костов и въпрос 3 на Български институт за правни инициативи.

**Въпрос 5:** Как оценявате действащия механизъм за разследване на главния прокурор и неговите заместници?

Отговор: Механизмът е важна законова гаранция, която отговаря на международните стандарти и препоръките на ЕСПЧ. Ролята на ВСС е да осигури пълно административно и материално обезпечаване на ad hoc прокурора, без да се намесва в неговата оперативна работа.

**Въпрос 6:** Какви изводи правите от случая „Мартин Божанов" и какви мерки предлагате срещу неформални мрежи на влияние?

Отговор: Този случай показа необходимостта от пълна прозрачност в кадровата политика. Най-добрата превенция срещу неформалните мрежи са предложените от мен честни, бързи конкурси и обективно атестиране, които правят външното покровителство излишно.

**Въпрос 7:** Ще настоявате ли указанията на по-горестоящ прокурор да бъдат винаги писмени, а отнемането на преписки да се отчита публично?

Отговор: Указанията на по-горестоящия прокурор и понастоящем изискват писмена мотивираност, като това е ключова защитна стена срещу вътрешния натиск. Отнемането на преписки не следва да се извършва без законови основания за това. Контролът срещу злоупотреби следва да се гарантира ефективно чрез вътрешна дигитална проследимост в Единната информационна система, без да е необходимо детайлите да стават публично достояние.

**Въпрос 8:** Как ще допринесете за изпълнението на решенията на ЕСПЧ по групите дела „С.З. срещу България" и „Колеви срещу България"?

Отговор: Изпълнението на „Колеви" се обезпечава чрез стриктно спазване на механизма за ad hoc разследване, а на „С.З." — чрез отстраняване на обективните причини за забавяне на разследванията. Като член на ВСС ще настоявам за бърза институционална реакция при всеки сигнал за натиск над наблюдаващи прокурори.

**Въпрос 9:** Как следва да реагира Прокурорската колегия при данни за натиск върху защитници (адвокати)?

Отговор: ВСС няма законова компетентност да защитава пряко представители на адвокатурата, но е длъжен да реагира безкомпромисно, ако има данни, че такъв натиск е упражнен чрез незаконосъобразни действия от страна на магистрат. В такива случаи Колегията следва незабавно да сезира ИВСС за извършване на проверка, с оглед ангажиране на дисциплинарна отговорност на съответния прокурор или следовател.

**Въпрос 10:** Какви мерки ще предложите срещу продължителните досъдебни производства и за своевременен достъп на защитата до материалите?

Отговор: Защитата и понастоящем има законово гарантиран достъп до материалите при предявяване на разследването, а мерките срещу забавянията изискват дълбок анализ на причините, които в масовия случай са изцяло обективни — като закъснения при изготвянето на сложни експертизи. Фокусът на ВСС трябва да бъде върху идентифицирането на тези външни фактори, за да не се допуска моделът на автоматично технологично разтоварване да бъде използван за необосновано забавяне на трудовия процес.

**Въпрос 11:** Как оценявате практиката на публични изявления по висящи дела в светлината на презумпцията за невиновност? Следва ли да води до дисциплинарна отговорност?

Отговор: В някои случаи публичните изявления по висящи дела изкривяват реалното лице на институцията и застрашават следствената тайна. Ангажирането на дисциплинарна отговорност трябва да бъде строго ограничено само до случаите, в които публичното говорене грубо е прекрачило законовите граници и е нарушило презумпцията за невиновност.

**Въпрос 12:** Множество прокуратури се ръководят от временно изпълняващи функциите. Ще се ангажирате ли с конкретен срок за откриване на процедури?

Отговор: По-голямата част от тези процедури вече са официално открити, но провеждането им е забавено поради последните динамични законодателни изменения. Основен приоритет на следващия състав на ВСС трябва да бъде приключване на тези вече започнали конкурси, за да се стабилизира управлението на органите по места.

**Въпрос 13:** Ще подкрепите ли публикуването на всички дисциплинарни решения с мотивите в разумен срок?

Отговор: Публикуването на дисциплинарните актове с техните мотиви би могло да става единствено след влизането в сила на съответните съдебни актове, с които приключва процедурата по обжалване. Това е необходимо, за да се гарантира правната сигурност и да се защити професионалното достойнство на магистрата от прибързано публично компрометиране.

**Въпрос 14:** Какви обективни критерии за натовареност и качество трябва да съдържат атестациите?

Отговор: Атестациите трябва да се основават на автоматично извлечените от УИС количествени данни, пречупени през опростен формуляр за качествена оценка. Целта е да се премахне прекомерното детайлизиране на подкритериите и да се изчисти субективният елемент при кариерното израстване.

**Въпрос 15:** Как виждате взаимодействието с Европейската прокуратура и разрешаването на споровете за компетентност с нея?

Отговор: Понастоящем взаимодействието е нормативно уредено, както и разрешаването на спорове за компетентност. Като член на ВСС ще подкрепям запазването на този ясен съдебен механизъм, който гарантира стриктно спазване на Регламент (ЕС) 2017/1939 и националния суверенитет.

**Въпрос 16:** Ще се ангажирате ли да оповестявате срещите си с политици, представители на бизнеса и лобисти по време на мандата?

Отговор: Като член на ВСС сочените срещи могат да имат институционален характер и да бъдат пряко обвързани със служебната дейност в Съвета. Те ще се осъществяват при пълна прозрачност и подлежат на публичност.

**Въпрос 17:** Ще публикувате ли особено мнение при всяко несъгласие с решение на колегията и ежегоден личен отчет за дейността си?

Отговор: Особеното мнение е израз на професионална позиция и аз винаги ще аргументирам несъгласието си по кадрови или дисциплинарни въпроси. Годишният отчет пред колегите, които са ме избрали, е морален дълг за отчитане на реалния принос в колективния орган.

**Въпрос 18:** При какви обстоятелства бихте си направили отвод от решение на колегията, засягащо прокурор, с когото сте били в отношения на служебна зависимост?

Отговор: Законът изисква задължително отстраняване при наличие на конфликт на интереси или предубеденост.

**Въпрос 21:** Кой Ви предложи и имате ли професионална или лична зависимост от предложителя си?

Отговор: Кандидатурата ми е издигната по съответния законов ред от колеги прокурори в региона на АП – Варна. Категорично заявявам, че нямам никакви лични или професионални зависимости, а единственият ми мотив е отстояването на законността и независимостта на всеки български прокурор.

**Въпрос 22:** Ще подкрепите ли публичност на статистиката за отказите да се образува досъдебно производство по сигнали срещу магистрати и висши длъжностни лица и въвеждането на ефективен съдебен контрол върху тези откази?

Отговор: Бих подкрепила публичност на статистиката. НПК понастоящем предвижда съдебен контрол в конкретни хипотези върху постановлението за отказ.

**Въпрос 23:** Каква е позицията Ви за правото на пострадалия и на защитата да обжалват прокурорските актове пред съд, а не само пред по-горестоящ прокурор?

Отговор: В момента НПК предвижда съдебен контрол над редица актове на прокуратурата, като контролът не е всеобхватен и се прилага само за определени категории постановления. Разширяването на обхвата е въпрос на законодателно решение.

**Въпрос 24:** С решение от 30 април 2025 г. по съединени дела C-313/23, C-316/23 и C-332/23 Съдът на Европейския съюз постави изисквания към органи, които упражняват кадрови и дисциплинарни правомощия след изтичане на мандата си. Как ще се отнесете към кадровите и дисциплинарни решения, взети от Прокурорската колегия след изтичане на мандата й на 3 октомври 2022 г.? Ще подкрепите ли преразглеждането им?

Отговор: Решението е по отношение дейността на ИВСС. Не бих подкрепила преразглеждане на кадрови и дисциплинарни решения, взети от ПК след 3 октомври 2022 г., поради риск от блокиране кариерното развитие на стотици колеги, преминали през легитимни конкурси, дестабилизиране работата на десетки прокуратури в страната, поради оспорване на легитимността на техните административни ръководители и генериране на правен хаос, подкопавайки сигурността и доверието в актовете на магистратите, назначени или повишени през този период.

**Въпрос 25:** Как оценявате законосъобразността на действията на временно изпълняващия функциите главен прокурор след изтичане на законовия шестмесечен срок през юли 2025 г. и произнасянето на Върховния касационен съд по този въпрос? Как следва да се третират актовете, издадени в този период?

Отговор: Оценката за законосъобразност на конкретните актове остава изцяло в правомощията на съдилищата, които трябва да се произнасят за всеки отделен казус.

**Въпрос 26:** Как ще гарантирате спазването на законовия шестмесечен срок за временно изпълняващия функциите главен прокурор и непрекъснатостта на ръководството на прокуратурата, без тълкувания, които заобикалят закона?

Отговор: През призмата на Решение № 6 от 07.04.2026 г. на Конституционния съд, гаранциите за спазването на 6-месечния срок и непрекъснатостта на ръководството се основават на това, че времевото ограничение е съответстващо на Конституцията и служи като инструмент за бранене на принципа на мандатността.

**Въпрос 27:** Докладът на ЕК за върховенството на правото от 2026 г. отново отчита липса на напредък по корупция по високите етажи. Какви конкретни промени предлагате?

Отговор: Докладът на ЕК от 2026 г. ясно посочва, че проблемът у нас не е в липсата на закони, а в капацитета и волята за тяхното прилагане по делата с висок обществен интерес. Точно затова предлагам внедряването на коефициенти за сложност в УИС, които автоматично да разтоварват наблюдаващите прокурори от текущи дела, осигурявайки им време за качествено разследване, съчетано с пълно пресичане на устните указания и вътрешния натиск, за да отговорим на критиките на Брюксел с реални резултати.

**Въпрос 28:** Как ще гарантирате, че наказателни производства и мерки за неотклонение няма да се използват избирателно срещу политически фигури, журналисти, адвокати или критици на властта?

Отговор: Гаранции са независимостта и професионализма на конкретния магистрат, както и възможността за реализиране на дисциплинарна и наказателна отговорност за извършено от него нарушение.

**Въпрос 29:** Какъв дисциплинарен подход ще прилагате при данни за неформални контакти на прокурори с лобисти или лица, срещу които се водят наказателни производства?

Отговор: Обективна проверка на изнесените данни. Изразявала съм позицията си за недопустимост на подобно поведение, проверката за което е в компетентността на КПЕ.

**Въпрос 30:** Ще подкрепите ли публикуването в обезличен вид на постановленията за прекратяване или отказ да се образува производство по дела със значим обществен интерес?

Отговор: Публикуването би могло да преодолее упреците към скрити зависимости, но категорично е необходим баланс между прозрачността и следствената тайна, доколкото тези прокурорски актове не са окончателни.

**Допълнителни въпроси**

**Въпрос 1:** Какви конкретни мерки ще предложите за гарантиране на правото на защита в досъдебното производство, включително достъпа до материалите и спазването на разумния срок?

Отговор: Правото на защита в досъдебното производство и достъпа до материалите, както и спазването на разумния срок, са регламентирани в НПК. Гаранция за прилагането им е реализирането на дисциплинарна отговорност при виновно поведение на конкретния магистрат.

**Въпрос 2:** Подкрепяте ли промени в НПК, които намаляват процесуалните гаранции, като отпадане на предявяването на разследването или по-нисък стандарт на доказване?

Отговор: Не подкрепям промени, които биха занижили стандарта на доказване или биха ограничили процесуалните гаранции, тъй като те са

конституционен стълб на правовата държава. Бих подкрепила промени, с които да се избегне формализма в наказателния процес, като внасянето в съда на наказателни дела следва да е на база събрани достатъчно убедителни доказателства, съобразно практиката на ЕСПЧ.

**Въпрос 3:** Ще подкрепите ли задължението прокуратурата да се произнася с мотивиран акт по всеки сигнал на гражданин и възможността отказите да се обжалват пред съд?

Отговор: Законът и сега изисква писмена мотивираност за всеки прокурорски акт, както и възможност отказите да се обжалват пред съд при конкретни хипотези, като това е устойчива гаранция срещу субективизма.

**Въпрос 4:** Кои конкретни правомощия на главния прокурор бихте ограничили в рамките на действащата Конституция?

**Отговор:** В рамките на настоящата конституционна рамка фокусът трябва да бъде върху ограничаването на възможностите за административно влияние по конкретни дела чрез засилване на ролята на случайния избор. Главният прокурор следва да упражнява законовите си правомощия за методически указания, без намеса в оперативното правораздаване по целесъобразност.

**Въпрос 5:** Ще подкрепите ли поощренията на прокурори да се решават само от Прокурорската колегия с публикувани мотиви, вместо лично от главния прокурор?

Отговор: Поощренията трябва да се базират на обективни критерии и да се гласуват от ВСС с пълна публичност на мотивите.

**Въпрос 6:** Ще подкрепите ли публичен регистър и максимален срок на командироването на прокурори, включително във ВКП и ВАП?

Отговор: Напълно подкрепям такъв дигитален регистър, като в концепцията си предлагам командироването на свободна длъжност да бъде нормативно ограничено единствено до окончателното приключване на съответния конкурс. Тъй като настоявам конкурсите да приключват до 6–9 месеца, това автоматично ще прекрати практиката на безкрайното командироване.

**Въпрос 7:** Ще подкрепите ли правило процедурата за избор на административен ръководител да се открива повторно, когато има само един кандидат?

Отговор: Не бих подкрепила такова правило, тъй като наличието на един кандидат не е порок, а механичното изискване за алтернативност крие риск от мотивиране на фиктивни кандидатури. Фокусът трябва да бъде върху изграждането на предвидима кариерна среда, която да вдъхва увереност на повече подготвени колеги да се кандидатират.

**Въпрос 8:** Ще се ангажирате ли колегията да не избира кандидат при отрицателно становище на общото събрание без изрични писмени мотиви?

Отговор: Към настоящия момент действащият ЗСВ не предвижда фигурата на „общо събрание на прокурорите“ с кадрови функции, поради което подобен ангажимент изисква първо законодателна реформа. При бъдеща промяна в закона, Колегията следва винаги да дължи ясна и писмена обосновка, ако изборът ѝ се разминава с волята на колегите по места.

**Въпрос:** Предлагате забрана за изземване на дела без писмени мотиви. Ще подкрепите ли и съдебен контрол върху изземването по искане на страните по делото?

Отговор: Въпросът за съдебния контрол при изземването на дела от прокуратурата балансира между самостоятелността на държавното обвинение и ролята на съда като краен арбитър. Разпределението на дела е вътрешноорганизационна дейност, поради което споровете за това кой прокурор да работи по даден случай се решават изцяло от по-горестоящите инстанции в същата структура, а независимият съд запазва правото си на последваща намеса в процеса, напр. в случаите на прекратяване на производството.

15.10.2026 г.
Гр. Варна

С уважение: Milena Nikolova Gamozova

Digitally signed by Milena Nikolova Gamozova
Date: 2026.10.15 13:11:18 +03'00'

/Милена Гамозова/